

Hvilke nøgletal er de vigtigste for at styre reproduktionsarbejdet?

Kvægbrugeren har brug for de rigtige nøgletal og styringslister til daglig styring og overblik over besætningen. Samtidig har han brug for at kunne vurdere resultaterne af den daglige styring, både på kort sigt og langt sigt.

Den fælles opgave for mælkeproducent, ansatte og rådgivere er at følge op på den plan, der er lagt for reproduktionen, og udnytte hinandens kompetencer til at styre efter målet.

Mælkeproducenten og dennes ansatte har brug for daglig styring af reproduktionen, fra koen/kvien skal påbegyndes insemineret, til hun kælver. Desuden er der et behov for at vurdere, om besætningen opnår de ønskede mål rent reproduktionsmæssigt.

Daglig styring kræver forskellige lister i forskellige besætninger

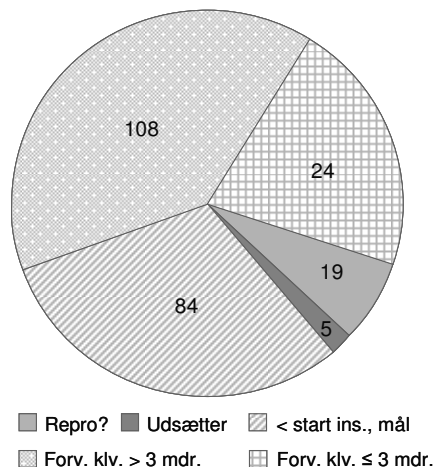
Udviklingen i besætningsstørrelse betyder, at der er forskel på hvilke styringslister, der er behov for i den enkelte besætning.

I store besætninger er de enkelte opgaver typisk delt ud på flere forskellige medarbejdere, så der f.eks. er én, som har ansvaret for reproduktionsområdet. Denne person vil have brug for en afgrænset "Repro-dagsliste" på ko-niveau, som indeholder alle dagens reproduktionsrelaterede opgaver, mens driftslederen har brug for at bevare overblikket. En afgrænset "Repro-dagsliste" vil desuden kunne fungere som arbejdsliste for inseminøren.

I mindre besætninger vil man formentlig kunne klare sig med overordnede lister over de køer, som er ikke-påbegyndt/påbegyndt, og køer som skal kælve, så listerne dermed anvendes til både at udpege de daglige opgaver og til at få overblik.

Overordnet set er det vigtigste i det daglige, at alle køer har en fornuftig reproduktionsmæssig "forklaring" for sig selv – se eksempel i figur 1.

Figur 1. Eksempel på hvordan køerne i en besætning kan være fordelt. Har du mange køer, som ikke har en reproduktionsmæssig forklaring for sig selv?

Vurdering af hvorvidt man når sine mål

Mælkeproducenten og dennes rådgivere har brug for at kunne vurdere resultaterne af den daglige styring, både på kort sigt og langt sigt.

Nogle af nøgletallene, som de ser ud i dag, giver et overordnet billede af frugtbarheden i besætningen, men giver ikke det fulde overblik. En anden begrænsning er, hvis nøgletallene udelukkende angives som gennemsnit, og dermed kommer til at skjule variationer mellem dyr og mellem grupper. Der er typisk brug for

- Resultater over tid
- Variationen i besætningen
- Sammenligning med kollegernes resultater
- Viden om andre faktorer, som påvirker reproduktionen (f.eks. ydelse, huld, sundhed).

De nøgletal, som mest præcist giver det sande billede af reproduktionen i besætningen er:

- Start inseminering, dage fra kælving
- Procent påbegyndte
- Insemineringsprocent ved første og ved øvrige insemineringer
- Drægtighedsprocent ved første inseminering
- Procent drægtige, x antal dage efter kælving.

Nogle af nøgletallene supplerer hinanden to og to, så man kun kan vurdere, om det går godt eller skidt, hvis man samtidig har det andet nøgletal.

Konsulent Søs Ancker, Dansk Kvæg